Inne groźne przypadki

Zadławienie

- Zadławienie się to zatkanie drożności dróg oddechowych przez ciało obce, np. jedzenie lub przedmiot, mogące stanowić zagrożenie życia.

- Przyczyny :

Gdy pokarm wpada do tchawicy lub do oskrzeli może doprowadzić do zablokowania drożności dróg oddechowych i niemożności oddychania .

Objawy

- **Kaszel -** ponieważ cierpiący podświadomie tj. poprzez uruchomienie odruchu kaszlowego, próbuje udrożnić drogi oddechowe.
- Osoba dławiąca się z reguły jest **pochylona do przodu**, łapie się za szyję.
- Jej twarz może być **sina**, jednak przede wszystkim nie będzie w stanie mówić.
- **Zasinienie** świadczy o całkowitym zatkaniu dróg oddechowych. W krótkim czasie może doprowadzić do uduszenia lub poważnych powikłań zdrowotnych. Jeżeli do dróg oddechowych dostanie się ślina, pokarm lub cokolwiek innego niż powietrze, grozi to niedotlenieniem organizmu, a nawet zatrzymaniem akcji mięśnia sercowego.

Pierwsza pomoc

- Osoba dorosła :

1. Zadajemy pytanie, na które osoba poszkodowana nie będzie w stanie odpowiedzieć, co może potwierdzić fakt zadławienia. Zwykłe odkaszlnięcie może nie pomóc, wówczas wymagana jest pomoc osób trzecich lub nawet wezwanie pogotowia ratunkowego.
2. Osobę dorosłą warto najpierw skłonić do wymuszenia intensywnego kaszlu. Jeśli jest przytomny i przestał kaszleć to należy pochylić go do przodu i pięciokrotnie energicznie uderzyć w okolicę między łopatkami i obserwować czy ciało obce nie wypadło.

- 3. Jeżeli to nie przynosi skutku, trzeba przejść do uciśnięć nadbrzusza, czyli tzw. **chwytu Heimlicha (x5)** – nie stosuje się go u kobiet w ciąży.
- Należy pochylić poszkodowanego, objąć go rękoma, kładąc jedną rękę pod mostkiem na nadbrzuszu, drugą ręką objąć zaciśniętą w pięść, a następnie energicznie pociągnąć do wnętrza i ku górze. Jeżeli w jamie ustnej znajdzie się tkwiący przedmiot, trzeba go wyjąć. Warto też zabezpieczyć osobę poszkodowaną przed upadkiem, umieszczając stopę między jej stopami i oprzeć ją na swym biodrze.
- 4. Kontynuuj – 5 uderzeń między łopatki + 5 uciśnięć nadbrzusza
- Obie opisane powyżej czynności należy stosować jedynie w sytuacji, gdy poszkodowany jest przytomny. W każdym innym przypadku trzeba niezwłocznie przystąpić do resuscytacji krążeniowo-oddechowej i **wezwać pogotowie ratunkowe**.

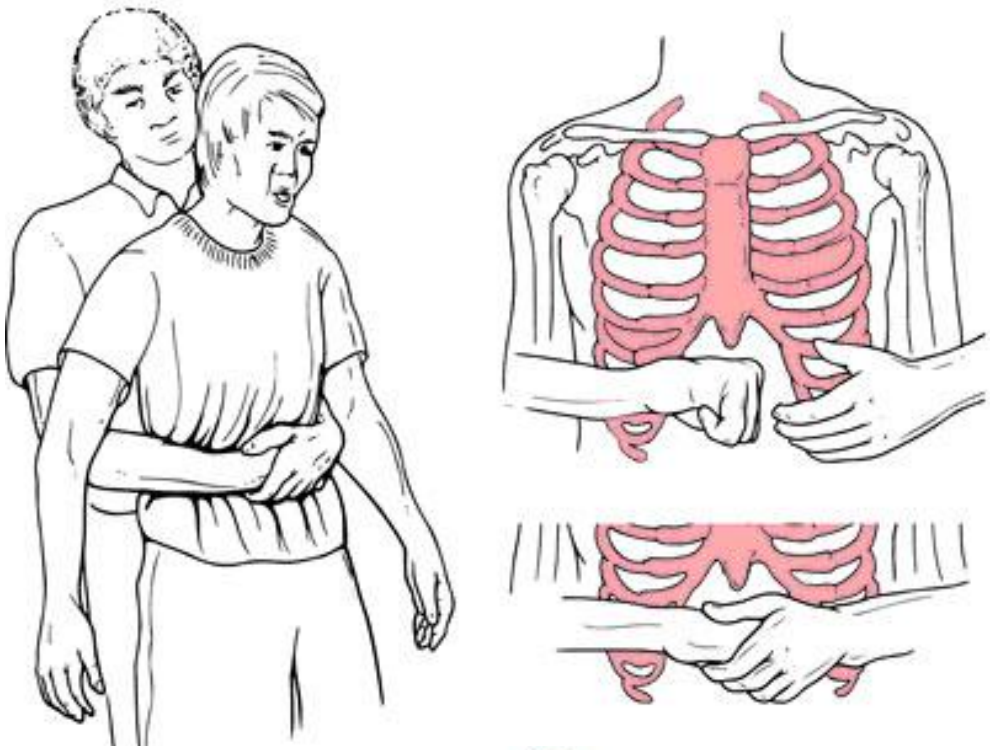

ZADŁAWIENIE
OSOBY
DOROSŁEJ

Pierwsza pomoc przy ZADŁAWIENIU
(niemowlęta do 1. roku życia)

Jeśli dziecko jest przytomne, ale nie kaszle lub kaszel nie przynosi rezulatatu należy:

wykonać 5 uderzeń w okolice międzyłopatkową, układając niemowlę głową w dół na przedramieniu, chwycić kciukiem i palcem za żuchwę (nie za szyję).

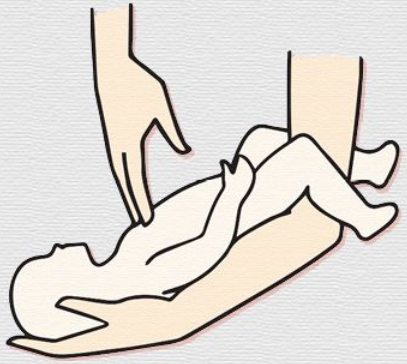

Gdy uderzenie jest nieskuteczne należy:

odwrócić dziecko na plecy, głową skierowaną w dół na wolnym przedramieniu, obejmując dłonią jego potylicę. Następnie wykonać 5 uciśnięć w dolnej połowie mostka, 1 cm poniżej linii międzysutkowej.

Do czasu usunięcia ciała obcego wykonywać 5 uderzeń w okolicę międzyłopatkową na przemian z 5 uciśnięciami klatki piersiowej.

www.gis.gov.pl

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

Główny Inspektorat Sanitarny

ZADŁAWIENIE
U
NIEMOWLAKA

Zawał serca

- martwica mięśnia sercowego spowodowana jego niedokrwieniem wskutek zamknięcia tętnicy wieńcowej doprowadzającej krew do serca.

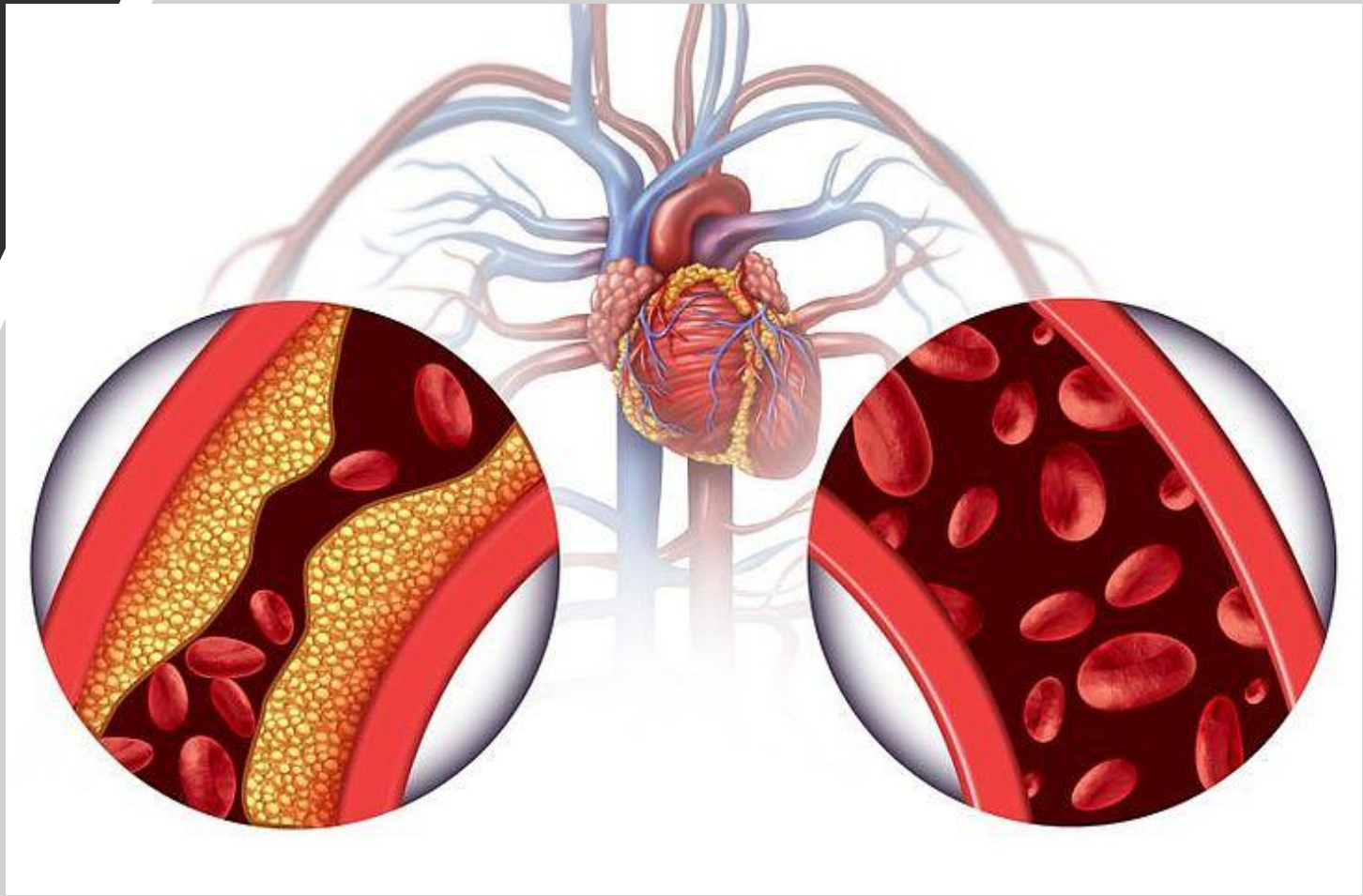

PRZYCZYNA ZAWAŁU

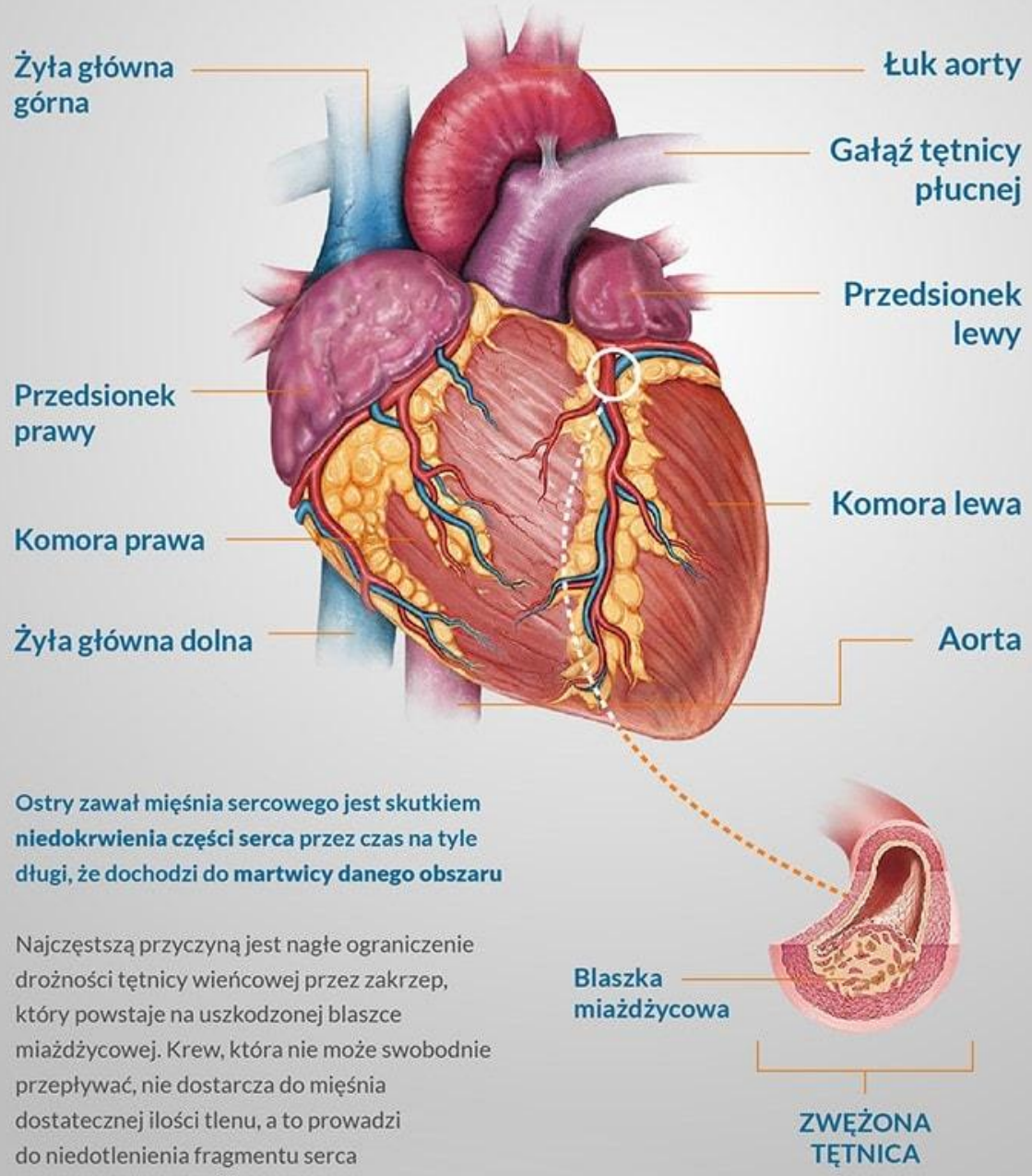

Ostry zawał mięśnia sercowego jest skutkiem niedokrwienia części serca przez czas na tyle długi, że dochodzi do martwicy danego obszaru

Najczęstszą przyczyną jest nagłe ograniczenie drożności tętnicy wieńcowej przez zakrzep, który powstaje na uszkodzonej blaszce miażdżycowej. Krew, która nie może swobodnie przepływać, nie dostarcza do mięśnia dostatecznej ilości tlenu, a to prowadzi do niedotlenienia fragmentu serca

NAJCZĘSTSZE OBJAWY

a) ból

trwający dłużej niż 20 minut, zlokalizowany najczęściej w klatce piersiowej, (za mostkiem), zwykle bardzo silny, piekący, dławiący, gniotący lub ściskający

- ból może być także zlokalizowany w nadbrzuszu środkowym lub w prawej górnej części brzucha i mogą mu towarzyszyć nudności, a nawet wymioty
- w niektórych przypadkach ból może być mniej charakterystyczny albo nie będzie w ogóle występował

Zapamiętaj!

Ból zawałowy nie nasila się pod wpływem ucisku dłonią, ani nie zmienia się wraz z ułożeniem ciała, np. nie ustępuje po położeniu się lub pochyleniu, co odróżnia go od nerwobólu lub bólu innego pochodzenia. Może promieniować do ramienia, barku, żuchwy, pleców

b) duszność

c) osłabienie, zawroty głowy

d) kołatanie serca

e) bladość skóry, silne poty

f) sine zabarwienie skóry na końcach palców, płatkach uszu, wargach

g) niepokój lub lęk, strach przed zbliżającą się śmiercią

h) mdłości, wymioty

Z CZYM MOŻE BYĆ MYLONY ZAWAŁ?

dolegliwości przewodu pokarmowego – refluks żołądkowy, niestrawność, zatrucia

bóle mechaniczne

nerwobóle

nerwice

Pierwsza pomoc

- 1. Podejrzenie zawału – 112 !
- 2. Podajemy aspirynę
- 3. Zapewniamy wygodną pozycję osobie poszkodowanej, zapewniamy dopływ świeżego powietrza, uspokajamy
- 4. Monitorujemy funkcje życiowe

ZAWAŁ SERCA
PIERWSZA POMOC

kursysos.pl

- S – *Symptoms* - OBJAWY
- A – *Allergies* - ALERGIE
- M –*Medications*- LEKI
- P – *Past medical history* - POPRZEDNIE ZACHOROWANIA
- L – *Last meal* - OSTATNI POSIŁEK
- E – *Events prior to injury* - ZDARZENIA PRZED WYPADKIEM

Praca klasowa

08.06.2021

Powtórzenie wiadomości

Układ oddechowy

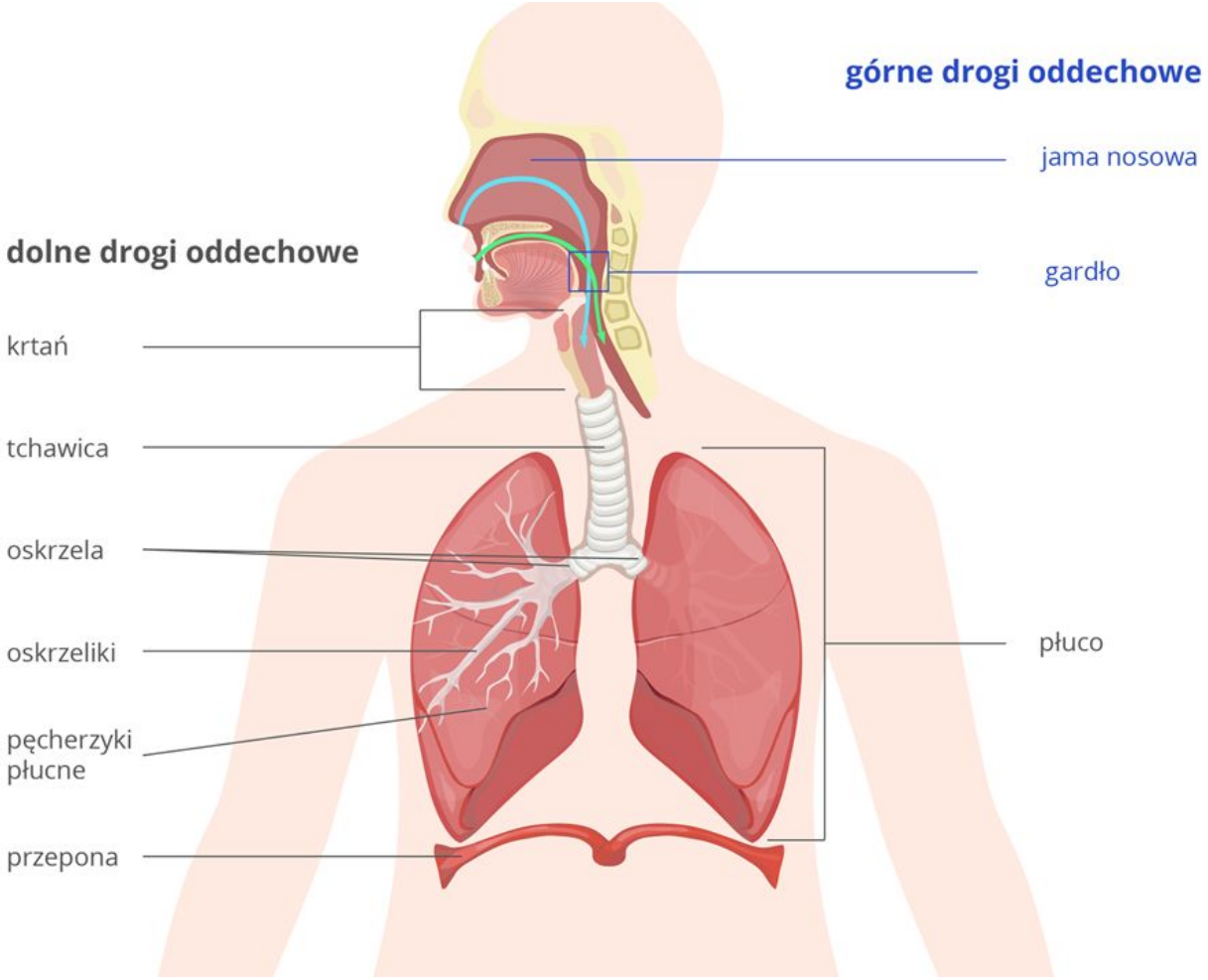

- **Układ oddechowy** człowieka ma umożliwić oddychanie - proces wymiany gazów, a konkretnie tlenu i dwutlenku węgla, pomiędzy organizmem a środowiskiem. Każda komórka naszego ciała potrzebuje tlenu do prawidłowego funkcjonowania i wytwarzania energii.

1. OCENA BEZPIECZEŃSTWA – ŚRODKI OCHRONY OSOBISTEJ

Apteczka samochodowa według europejskich przepisów powinna zawierać:

- 1 szt. chusta opatrunkowa 60 x 80 cm (sterylna),
- 2 szt. chusta opatrunkowa 40 x 60 cm (sterylna),
- 2 szt. chusta trójkątna,
- 3 opak. kompres 10x10 cm (pakowane po 2 szt. - łącznie 6 kompresów sterylnych),
- 1 szt. nożyczki 14,5 cm (z zaokrąglonymi końcami),
- 4 szt. rękawice lateksowe,
- 1 szt. koc ratunkowy (folia termiczna) 160 x 2 cm,
- 1 szt. instrukcja udzielania pierwszej pomoc
- 1 szt. opatrunek indywidualny G (sterylny),
- 3 szt. opatrunek indywidualny M (sterylny),
- 1 opak. plastry 10 x 6 cm (8 szt.),
- 1 szt. plaster 5 m x 2,5 cm (rolka),
- 2 szt. opaska elastyczna 4 m x 6 cm,
- 3 szt. opaska elastyczna 4 m x 8 cm.
- jednorazowa maska do sztucznego

- W przypadku konieczności udzielenia natychmiastowej pomocy, w zależności od rodzaju występującego zagrożenia, należy niezwłocznie powiadomić:
- POGOTOWIE RATUNKOWE tel. 999
- PAŃSTWOWĄ STRAŻ POŻARNĄ tel. 998 lub 112
- POLICJĘ tel. 997 lub 112

Łańcuch przeżycia

- **Łańcuch przeżycia** to umowne pojęcie z zakresu medycyny ratunkowej, które odnosi się do działań mających na celu zwiększenie przeżywalności u osób po nagłym zatrzymaniu krążenia. Jest on bardzo prosty, a co najważniejsze może go wykonać każdy. Najważniejsze jest zachowanie spokoju i konsekwentne przeprowadzenie wszystkich ogniw łańcucha przeżycia.

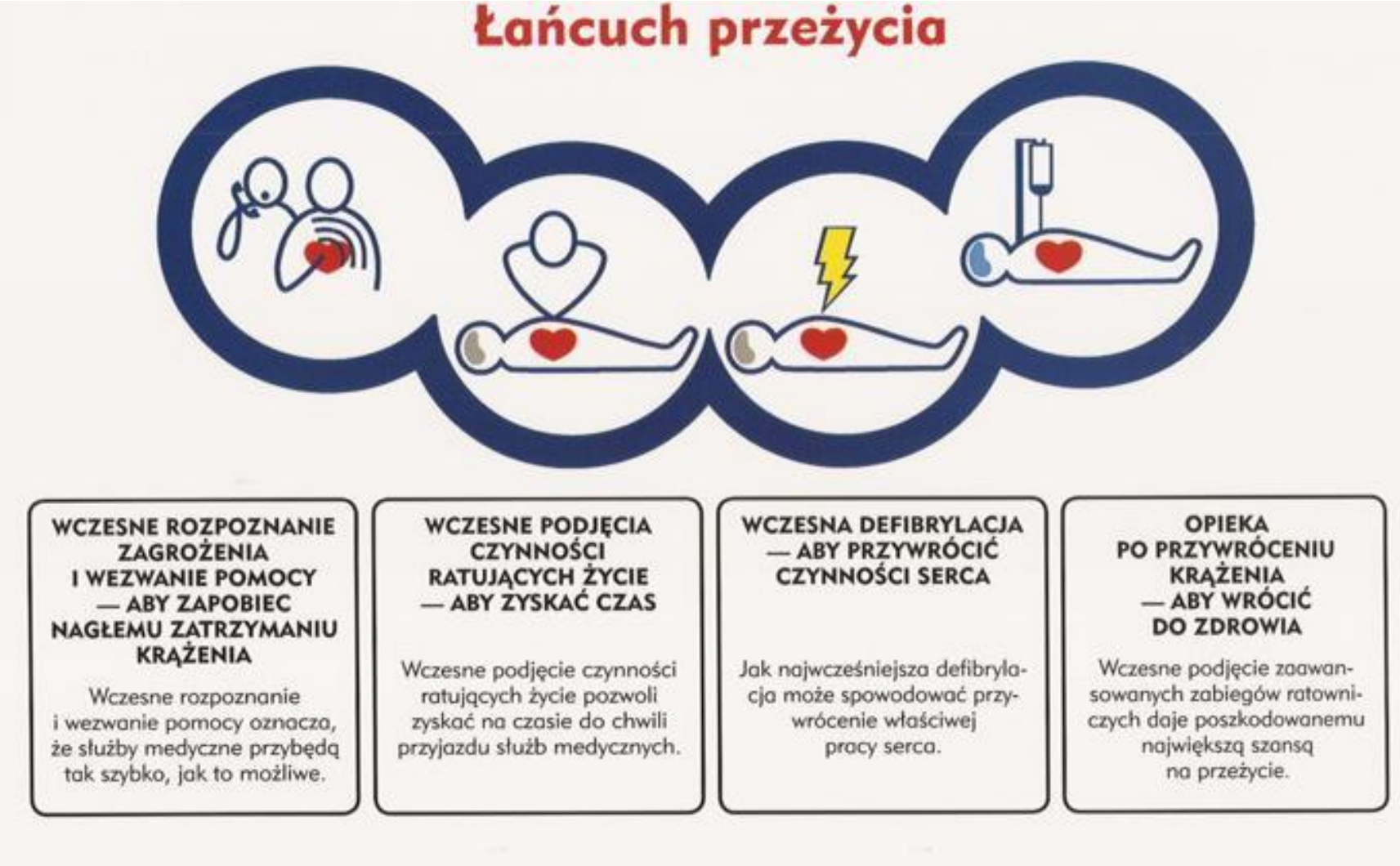

•3. Osoba przytomna : pozostaw w miejscu zastanym (bezpiecznym) lub pomóż przyjąć wygodniejszą pozycję – jeśli trzeba wezwij karetkę

•4. Osoba nieprzytomna – oceń stan poszkodowanego (ABC) i wezwij pomoc !

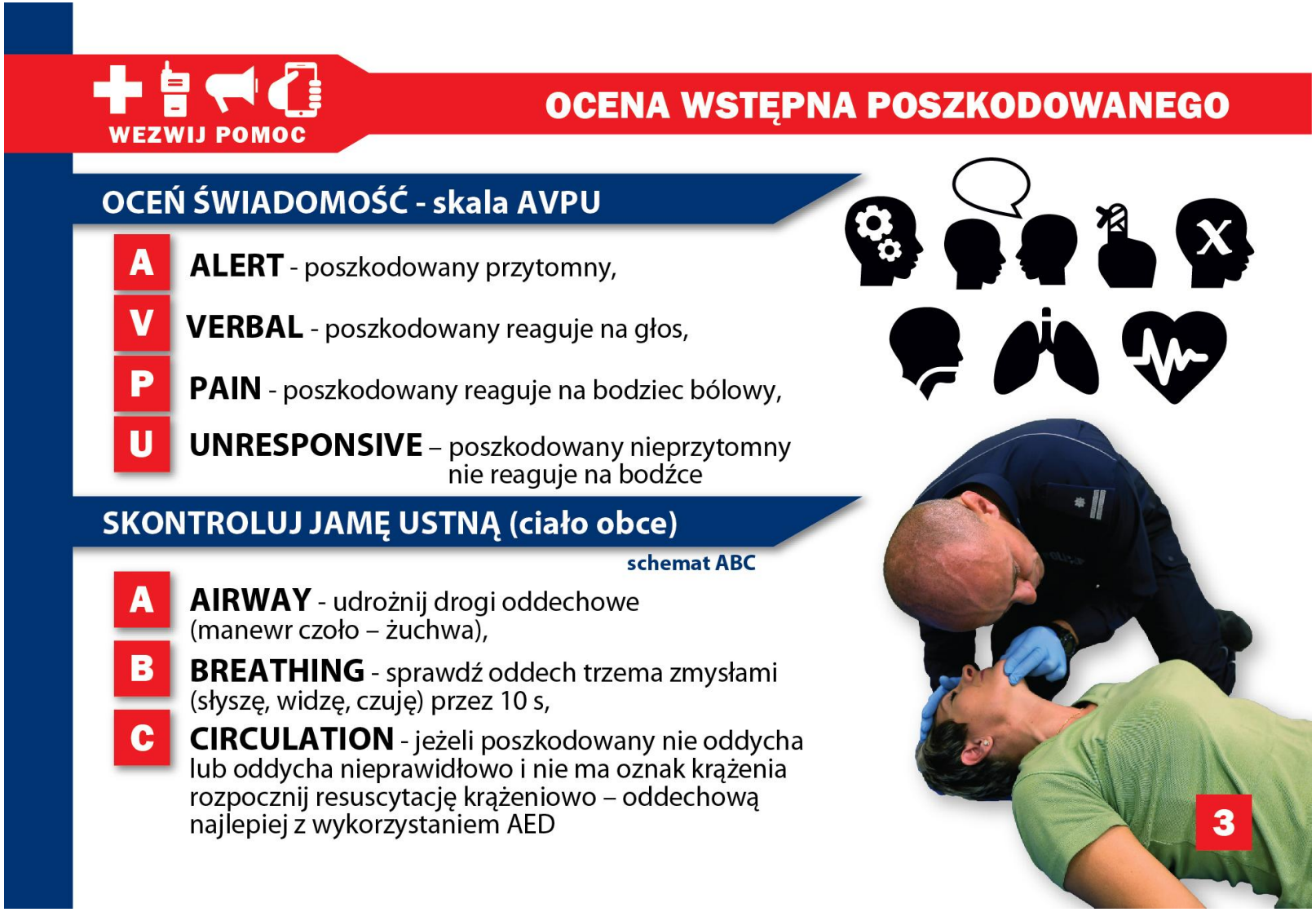

A (airway) – drogi oddechowe

1. Obróć osobę poszkodowaną na plecy
2. Udrożnij drogi oddechowe :

- ❖ wyjmij ciała obce z buzi
- ❖ wykonaj rękoczyn czoło – żuchwa

3. Uraz kręgosłupa – sprawdź od razu oddech

B (breathing) - oddychanie

- 1. Sprawdź oddech :

❖ przysuń policzek do ust poszkodowanego i 3 zmysłami (wzrokiem, słuchem i dotykiem) sprawdź oddech

❖ 10 sekund – min. 2 uniesienia klatki i 2 oddechy

❖ jeśli nie oddycha natychmiast wezwij karetkę !

❖ Jeśli oddycha ułóż poszkodowanego w pozycji bezpiecznej i wezwij karetkę ! (osoby poszkodowanej z urazem kręgosłupa nie ruszamy)

❖ Regularnie sprawdzaj stan poszkodowanego i okryj go folią NRC

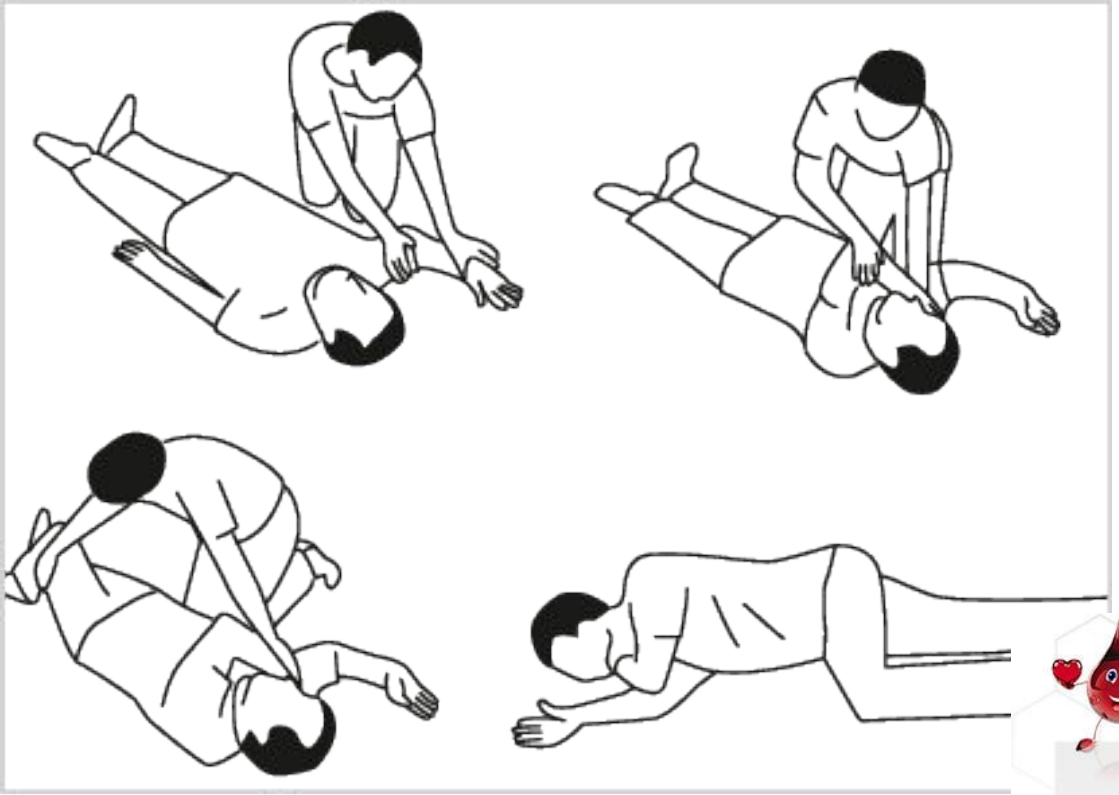

POZYCJA BOCZNA USTALONA KOBIETA W CIĄŻY
KLUB HONOROWYCH DAWCÓW KRWI
LEGION
* KOBIETĘ W WIDOCZNEJ CIĄŻY
UKŁADAMY NA LEWYM BOKU !
Legion Bohaterów - dołącz do nas!
PORTAL LEGION
www.legionhdk.pl

C (circulation) - krążenie

- Tamowanie ewentualnych krwawień
- UWAGA : Jeśli osoba poszkodowana intensywnie krwawi stosujemy schemat CAB !

- Osobę nieprzytomną, oddychającą z podejrzanym urazem zostawiamy w miejscu zastanym i monitorujemy oddech.

RKO

- 1. ułóż osobę poszkodowaną na podłodze
- 2. nasadę jednej dłoni ułóż na środku KP i spleć z drugą dłonią
- 3. wyprostuj łokcie i ustaw je prostopadle do mostka
- 4. uciskaj KP w rytmie 100/min, głębokość 5-6 cm
- 5. nie odrywaj dłoni od mostka !!

RKO u dzieci

- 1. Oceń bezpieczeństwo
- 2. Sprawdź czy dziecko jest przytomne (podrap po stopie)
- 3. Wykonaj ABC
- 4. Jeżeli nie oddycha , wezwij pogotowie, podłóż kocyk pod plecy
- 5. Rozpocznij RKO :
- Wykonaj 5 oddechów ratowniczych (u niemowląt poniżej 1 r.ż.) obejmij swoimi ustami usta i nos dziecka
- Wykonaj 30 uciśnięć KP przykładając 2 palce poniżej linii sutków
- U dzieci powyżej 1 r.ż wykonaj uciśnięcia jedną ręką
- Kontynuuj 30:2

Omdlenie

- **Omdlenie to krótkotrwała utrata przytomności, czucia i zdolności wykonywania ruchów w następstwie niedostatecznego utlenowania mózgu, związanego z jego niedokrwieniem**
- Objawy :

1. zblednięcie twarzy,
2. sinica warg,
3. zimny pot na czole i skroniach.

KRWAWIENIE Z NOSA

- Posadź rannego z głową pochyloną do przodu.
- Poproś poszkodowanego o wydmuchanie nosa
- Każ rannemu, aby oddychał ustami i ściskał palcami skrzydełka nosa poniżej nasady kostnej przez 10'.
- Połóż zimny okład na kark poszkodowanego
- Po ustaniu krwawienia podaj rannemu wilgotną gazę, aby wytarł krew z ust i twarzy.
- Jeżeli krwawienie nie ustaje w czasie 30 minut, należy odwieźć poszkodowanego do lekarza lub wezwać pogotowie ratunkowe tel. **999 lub 112**

Pierwsza pomoc – rodzaje opatrunków

- opatrunek uciskowy - stosuje się go na rany krwawiące, to inaczej opatrunek tamujący krwawienia,
- opatrunek osłaniający - jego podstawową funkcją jest ochrona rany przed zanieczyszczeniami i zbieranie krwi lub płynów ustrojowych, jest stosowany m.in. przy otarciach naskórka, urazach głowy, urazach oka oraz oparzeniach,
- opatrunek obłożeniowy - stosowany w celu usztywnienia przy ranach z obecnością ciała obcego oraz złamaniach otwartych kończyn w celu uniemożliwienia ruchu

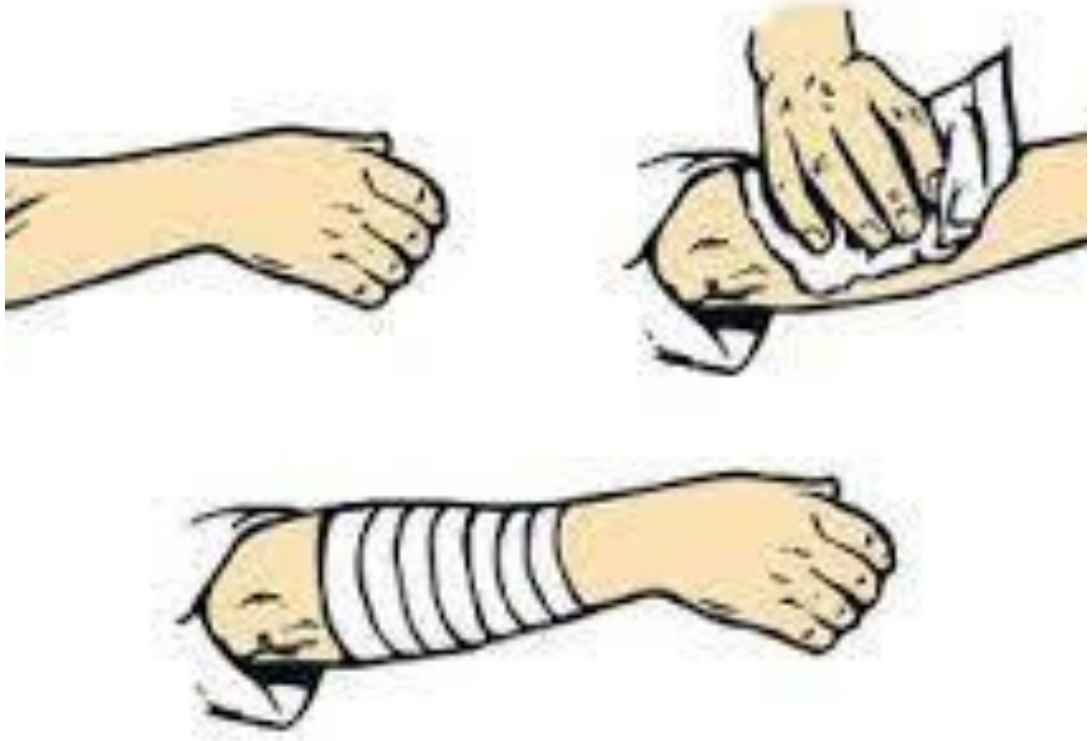

NAJCZĘSTSZE OBJAWY

a) ból

trwający dłużej niż 20 minut, zlokalizowany najczęściej w klatce piersiowej, (za mostkiem), zwykle bardzo silny, piekący, dławiący, gniotący lub ściskający

- ból może być także zlokalizowany w nadbrzuszu środkowym lub w prawej górnej części brzucha i mogą mu towarzyszyć nudności, a nawet wymioty
- w niektórych przypadkach ból może być mniej charakterystyczny albo nie będzie w ogóle występował

Zapamiętaj!

Ból zawałowy nie nasila się pod wpływem ucisku dłonią, ani nie zmienia się wraz z ułożeniem ciała, np. nie ustępuje po położeniu się lub pochyleniu, co odróżnia go od nerwobólu lub bólu innego pochodzenia. Może promieniować do ramienia, barku, żuchwy, pleców

b) duszność

c) osłabienie, zawroty głowy

d) kołatanie serca

e) bladość skóry, silne poty

f) sine zabarwienie skóry na końcach palców, płatkach uszu, wargach

g) niepokój lub lęk, strach przed zbliżającą się śmiercią

h) mdłości, wymioty

Oparzenie III stopnia

Obejmuje całą grubość skóry właściwej z naczyniami, nerwami skórnymi i podskórną tkanką tłuszczową. Skóra ma zabarwienie **perłowo-białe** lub **brunatne**, jest **twarda** i **wysuszona**. Bolesność jest nieznaczna. Z okolicy objętej oparzeniem można łatwo usunąć włosy. Oparzenie to goi się bardzo długo i na ogół wymaga przeszczepu skóry.

Oparzenie IV stopnia

Obejmuje jeszcze niżej położone tkanki tj. mięśnie, ścięgna, kości. W najcięższych przypadkach występuje zwęglenie oparzonej części ciała. Bolesność jest nieznaczna

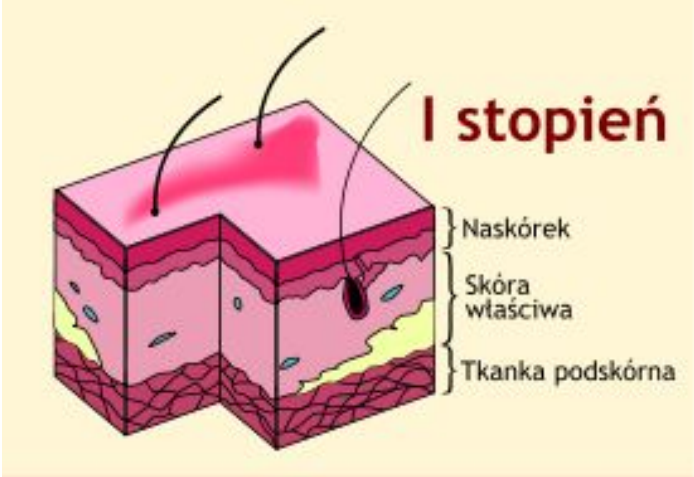

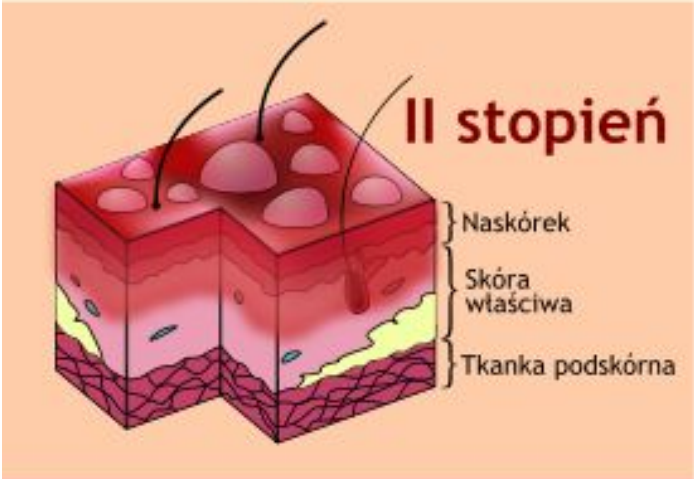

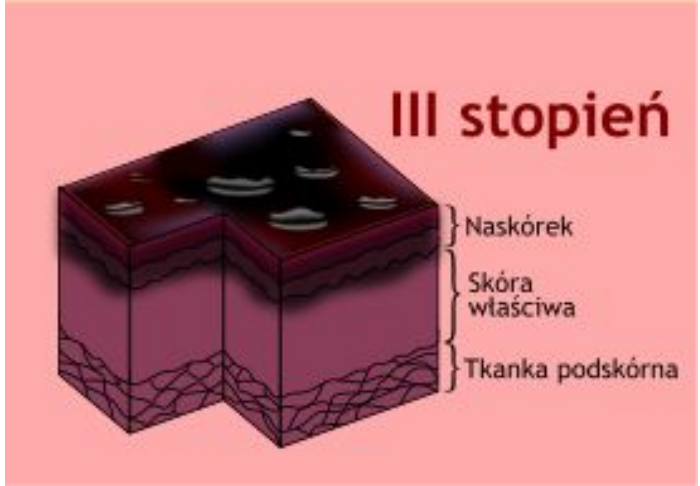

Pierwsza pomoc
w przypadku odmrożenia

- należy poszkodowanego nakryć **dodatkową sztuką odzieży**
- odmrożone miejsce powinno się możliwie **jak najszybciej znaleźć w ciepłej** (36°C), ale nie gorącej wodzie
- przerwać ogrzewanie poszkodowanego **gdy powróci czucie**, a skóra odzyska **swój pierwotny kolor**
- do chorego **należy wezwać lekarza**
- należy **podać ciepły napój** choremu
- można zalecić choremu **uniesienie odmrożonych kończyn**

- nie należy pocierać odmrożonej części ciała o jakikolwiek inny materiał czy przedmiot
- nie należy ogrzewać przy piecu czy kaloryferze, żeby nie poparzyć miejsca odmrożonego
- nie należy również przekłuwać powstałych pęcherzy
- nie należy podawać choremu alkoholu

Sposób przeciwdziałania:

- ciepłe ubranie i nakrycie głowy, **unikanie noszenia mokrych ubrań**
- ochrona przed zimnem, wiatrem, **unikanie długiego przebywania na zewnątrz** lub kąpieli w zbiornikach wodnych w niskiej temperaturze
- **wezwanie pomocy** do leżącej na mrozie nietrzeźwej osoby
- profesjonalne przygotowanie do zimowych wypraw w góry **(ochronna odzież, koce, ciepłe napoje)**

Pierwsza pomoc

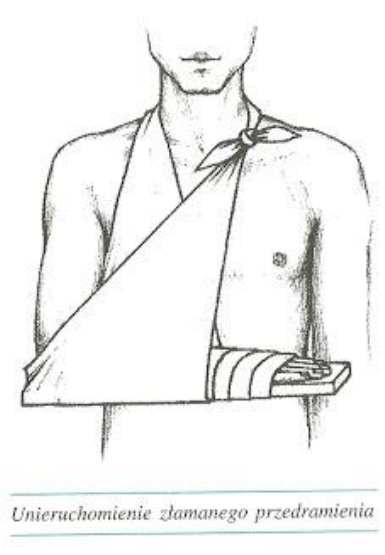

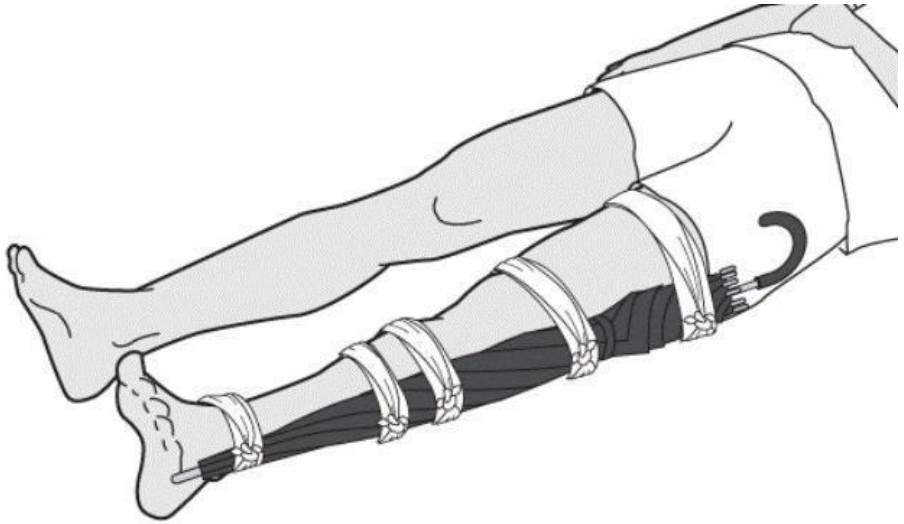

1. Sprawdź bezpieczeństwo.
2. Załóż rękawiczki (środki ochrony własnej).
3. Zachowaj spokój, w ten sposób będziesz mógł opanować sytuację.
4. Ogranicz poruszanie uszkodzoną częścią ciała.
5. Unieruchom uraz :
   - unieruchom w pozycji zastanej (unikaj poruszania bądź wymuszania pozycji)
   - jeśli uszkodzeniu uległ staw (np. kolanowy, łokciowy) należy zastosować unieruchomienie tego stawu oraz dwóch sąsiadujących z nim kości.
   - jeśli uszkodzeniu uległa kość (np. udowa, kości podudzia) należy zastosować unieruchomienie tej kości oraz dwóch sąsiadujących z nią stawów.
6. Do unieruchomienia użyj jakiegokolwiek sztywnego przedmiotu, pamiętając o tym, że to przedmiot dopasowujemy do uszkodzonej kończyny (nigdy odwrotnie) owijając go bandażem.
7. Jeśli doszło do złamania otwartego (widoczne przez ranę odłamki kostne), w miejscu rany należy zastosować opatrunek taki sam jak w przypadku krwawienia. Pamiętaj, aby nie wyjmować ani wciskać do środka wystających elementów kości.
8. Pamiętaj aby zadbać o poszkodowanego, uspokoić, zadzwoń na 112 jeżeli doszło do złamania otwartego

Zwichnięcia i skręcenia

- Zwichnięcie - przemieszczenie się jednej powierzchni stawowej w stosunku do drugiej, może towarzyszyć uszkodzenie torebki stawowej
- Objawy - silny ból, - obrzęk, - -zasinienie oraz niemożność wykonywania ruchów w danym stawie

Pierwsza pomoc:

- Postępowanie w przypadku podejrzenia zwichnięcia jest takie samo jak przy załamaniach

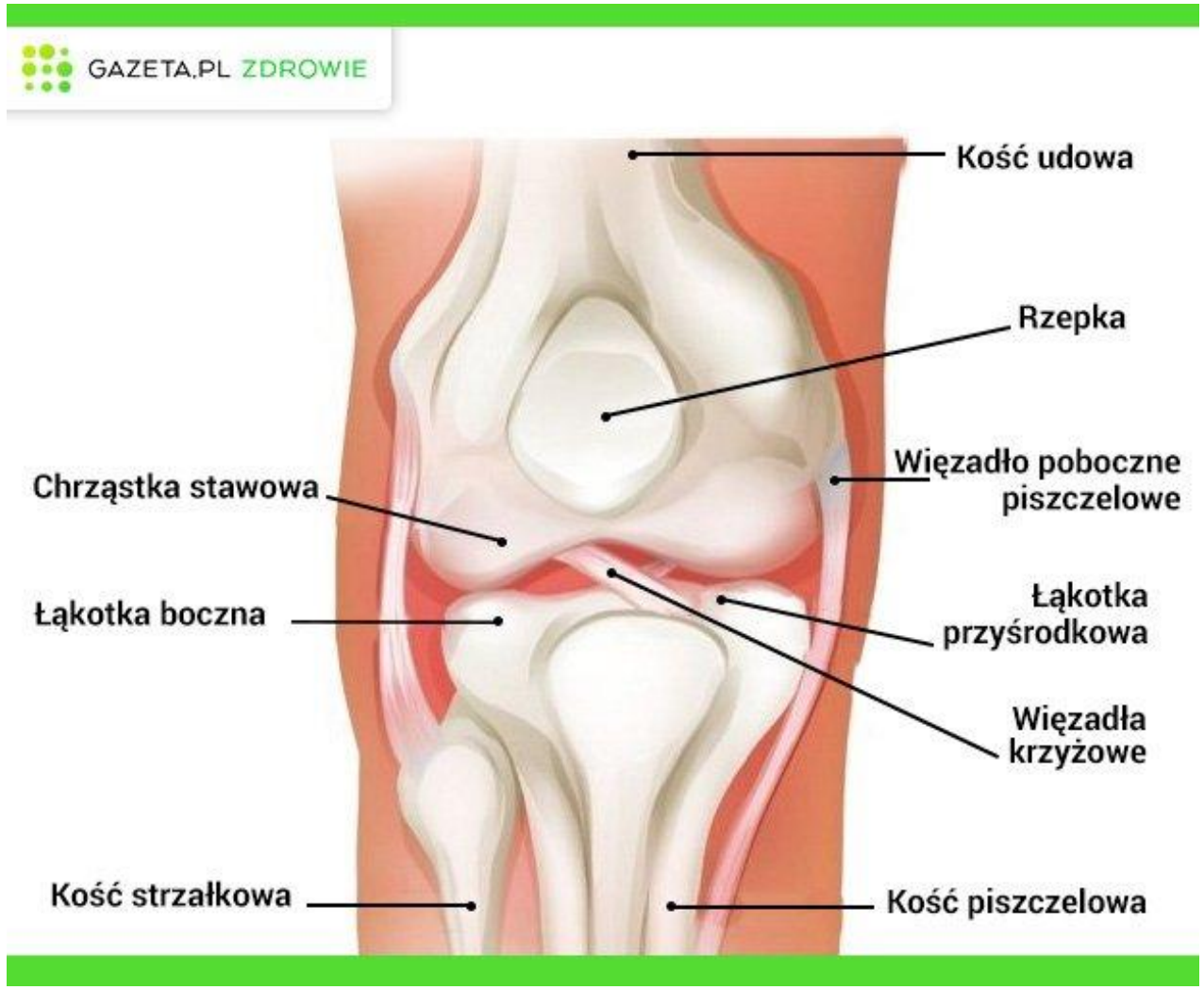

- Skręcenie jest to naruszenie tkanek miękkich otaczających staw bez przemieszczenia kości

Objawy:

- - ból
- - obrzęk oraz zmiana zabarwienia skóry
- - Utrata ruchomości stawu

Technika unieruchomienia stawu skokowego bandażem elastycznym

Pierwsza pomoc

- Osoba dorosła :

1. Zadajemy pytanie, na które osoba poszkodowana nie będzie w stanie odpowiedzieć, co może potwierdzić fakt zadławienia. Zwykłe odkaszlnięcie może nie pomóc, wówczas wymagana jest pomoc osób trzecich lub nawet wezwanie pogotowia ratunkowego.
2. Osobę dorosłą warto najpierw skłonić do wymuszenia intensywnego kaszlu. Jeśli jest przytomny i przestał kaszleć to należy pochylić go do przodu i pięciokrotnie energicznie uderzyć w okolicę między łopatkami i obserwować czy ciało obce nie wypadło.

- 3. Jeżeli to nie przynosi skutku, trzeba przejść do uciśnięć nadbrzusza, czyli tzw. **chwytu Heimlicha (x5)** – nie stosuje się go u kobiet w ciąży.
- Należy pochylić poszkodowanego, objąć go rękoma, kładąc jedną rękę pod mostkiem na nadbrzuszu, drugą ręką objąć zaciśniętą w pięść, a następnie energicznie pociągnąć do wnętrza i ku górze. Jeżeli w jamie ustnej znajdzie się tkwiący przedmiot, trzeba go wyjąć. Warto też zabezpieczyć osobę poszkodowaną przed upadkiem, umieszczając stopę między jej stopami i oprzeć ją na swym biodrze.
- 4. Kontynuuj – 5 uderzeń między łopatki + 5 uciśnięć nadbrzusza
- Obie opisane powyżej czynności należy stosować jedynie w sytuacji, gdy poszkodowany jest przytomny. W każdym innym przypadku trzeba niezwłocznie przystąpić do resuscytacji krążeniowo-oddechowej i **wezwać pogotowie ratunkowe**.

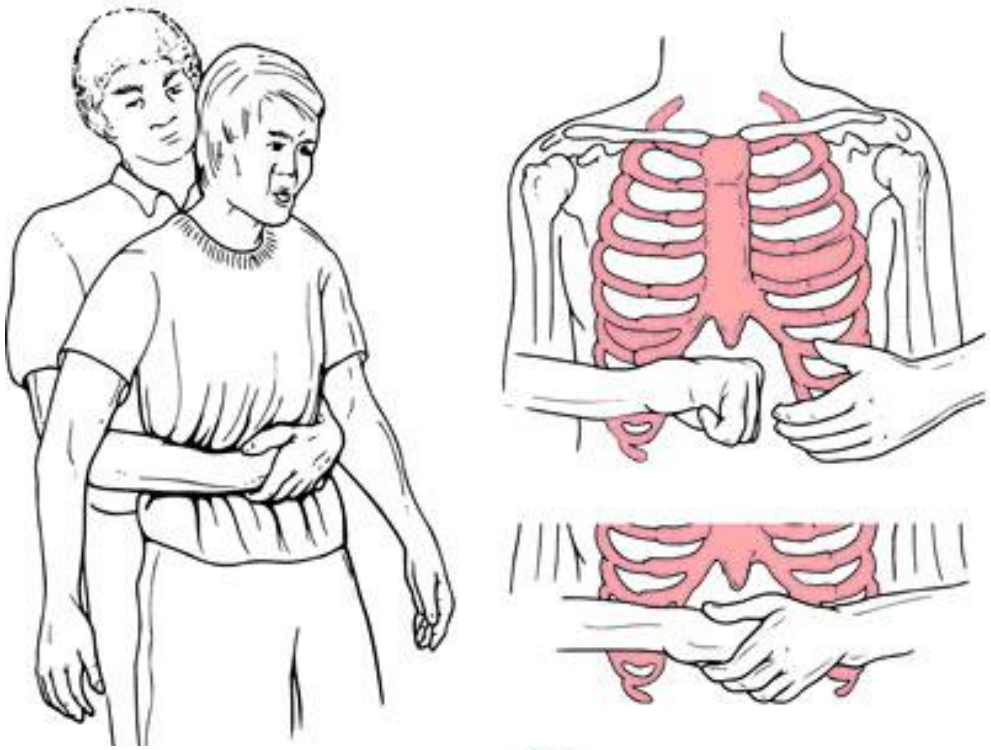

Pierwsza pomoc przy ZADŁAWIENIU
(niemowlęta do 1. roku życia)

Jeśli dziecko jest przytomne, ale nie kaszle lub kaszel nie przynosi rezulatatu należy:

wykonać 5 uderzeń w okolice międzyłopatkową, układając niemowlę głową w dół na przedramieniu, chwycić kciukiem i palcem za żuchwę (nie za szyję).

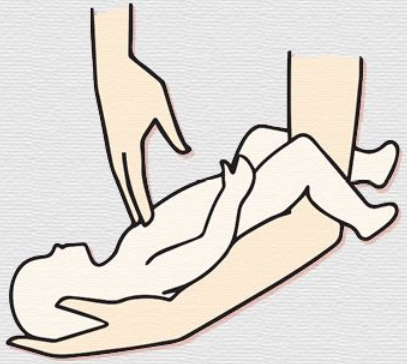

Gdy uderzenie jest nieskuteczne należy:

odwrócić dziecko na plecy, głową skierowaną w dół na wolnym przedramieniu, obejmując dłonią jego potylicę. Następnie wykonać 5 uciśnięć w dolnej połowie mostka, 1 cm poniżej linii międzysutkowej.

Do czasu usunięcia ciała obcego wykonywać 5 uderzeń w okolicę międzyłopatkową na przemian z 5 uciśnięciami klatki piersiowej.

www.gis.gov.pl

PAŃSTWOWA INSPEKCJA SANITARNA

Główny Inspektorat Sanitarny